

ÅRSRAPPORT 2003

Ulandssekretariatet
LO/FTF Council

ÅRSRAPPORT 2003

UDGIVET AF

Ulandssekretariatet LO/FTF Council
Nyropsgade 14, 6.
1602 København V

Telefon: 33 73 74 40

Telefax: 33 12 27 02

Email: info@loftf.dk

www.ulandssekretariatet.dk

REDAKTION

Mads Bugge Madsen, Lars Erik Siegumfeldt og Cecilie Luul
ansvarshavende ifølge presseloven, Steen Christensen

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE

Koefoed/Ægir

Forord

En avisforside, der udokumenteret fjernede regeringens støtte til vores arbejde, og endnu et ufokuseret udviklingspolitisk udspil fra regeringen, har i de sidste måneder fyldt meget på Ulandssekretariatets indre og ydre linjer.

Avisforsiden viste sig at være en and – der var ikke noget flertal i Folketinget for drastiske nedskæringer på bevillingerne til Ulandssekretariatets arbejde. Til gengæld fik historien store dele af fagbevægelsen og flere politikere til at markere urimeligheden af sådanne politiske strøtanker. Det skal alle støtterne have en stor tak for!

Regeringens udviklingspolitiske udspil er – lige meget, hvordan man vender og drejer det – endnu en nedskæring af hjælpen til verdens allerfattigste. En politik, der ikke kan accepteres, og som endnu engang går imod et dansk værdigrundlag, der bygger på, at vi skal hjælpe med det, vi kan.

Denne årsrapport er noget anderledes, end de forholdsvis store produktioner, vi har udgivet i de forgangne år. Vi har i år valgt at tage konsekvensen af forskellen mellem en populær udgivelse, der skal give lyst til og interesse for at læse om Ulandssekretariatets arbejde, og så en decideret årsberetning.

Derfor har vi valgt at bruge flere ressourcer på det magasin, vi for første gang præsenterer i oktober og i fremtiden to gange om året. Magasinet kan du læse mere om her i rapporten. Som en konsekvens heraf har vi valgt at lave en lidt mere ydmyg årsberetning med et begrænset oplag. Til gengæld kan den fra dags dato findes og downloades fra nettet i en dansk, spansk og engelsk version.

Steen Christensen, sekretariatsleder

Beretning

2002 blev et år med store ændringer for Ulandssekretariatet. Den nye VK-regering agtede at foretage en betydelig beskæring af udviklingsbistanden allerede fra finansåret 2002. Denne beskæring blev vedtaget af Folketinget den 20. marts 2002, og for Ulandssekretariatet betød det, at der på rammen for 2002 var 46,5 mio. kr. til rådighed i stedet for 55 mio. kr. Nedsæringen ændrede radikalt på de forudsætninger, der var lagt for Ulandssekretariatets arbejde, og stillede Ulandssekretariatet over for nye udfordringer.

Nedsæringen var i sig selv et problem, men situationen blev yderligere vanskeliggjort af, at der måtte ændres på allerede indgåede aftaler, at besparelserne trådte i kraft allerede i 2002 og at rammerne for 2003 og den resterende del af perioden ikke var kendt.

Det var et meget vanskeligt grundlag for den videre planlægning og betød samtidig, at såvel Ulandssekretariatet som vores partnere ude i verden måtte bruge mange ressourcer på at foretage ændringer i allerede planlagte aktiviteter.

På baggrund af den nye situation vedtog Ulandssekretariatets bestyrelse en strategi og en handlingsplan til imødegåelse af besparelserne.

Strategien indeholdt tre delstrategier:

- strategi for at påvirke holdningen til udviklingsbistand
- strategi for alternativ finansiering
- strategi for tilpasning af projektaktiviteter og kapacitet

Udenrigsministeriet modtog i april 2002 en mere detaljeret redegørelse for indholdet af de tre delstrategier og handlingspla-

nen. Ulandssekretariatet havde som overordnet mål at begrænse skaden for vores partnerorganisationer mest muligt. Vi måtte skære, hvor det i praksis var muligt, og ønskede omvendt så vidt muligt at opfylde de kontraktmæssige aftaler, der var indgået.

På trods af de i visse tilfælde drastiske besparelser på mere end 30% af allerede igangsatte aktiviteter lykkedes det Ulandssekretariatet at opnå en bred accept og et generelt konstruktivt medspil fra vores projektpartnere. Det lykkedes hermed også at fastholde størstedelen af den kernekapacitet i organisationerne, som er forudsætningen for en fortsat positiv udvikling i såvel igangværende som kommende projekter. I en række tilfælde trådte danske fagforbund til og indgik i en finansiering af aktiviteter, hvor en aflysning ville have været ødelæggende for det videre arbejde. Ulandssekretariatet skylder her en stor tak til såvel vores projektpartnere som de danske forbund!

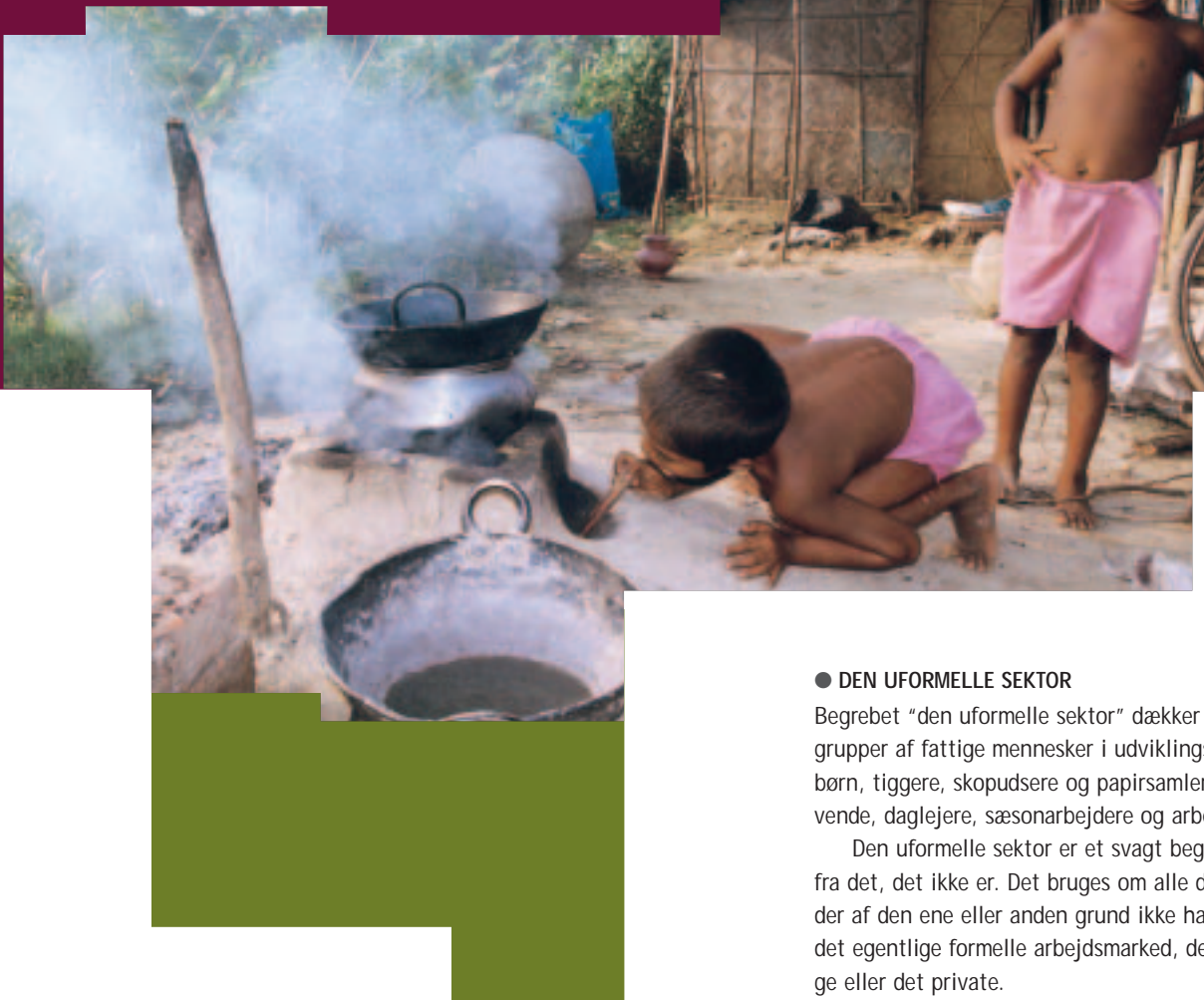
● CIVILSAMFUNDSSTRATEGIEN

Målsætningerne i civilsamfundsstrategien er i god overensstemmelse med de målsætninger, der er for Ulandssekretariatets projektvirksomhed. Det er målsætninger, der traditionelt har været centrale for fagbevægelsens virksomhed, nationalt og internationalt.

Det gælder målsætninger som fattigdomsbekæmpelse, fortalervirksomhed og kapacitetsopbygning.

Helt central for fagbevægelsens arbejde er målsætningen om fattigdomsbekæmpelse. Dannelse af faglige organisationer er et redskab til at opnå dette mål. Udgangspunktet er den grundlæggende filosofi, at fremskridt sker "For the people by the people" eller "For the workers by the workers". Det er en erfaring, der er gjort af både den danske andelsbevægelse og fagbevægelse. Den støtte, der formidles af Ulandssekretariatet, er hjælp til selvhjælp. Ulandssekretariatet opretter ikke faglige organisationer, men støtter eksisterende, men svage faglige organisationer.

Øget økonomisk vækst og øget handel på tværs af landegrænser og regioner er, sammen med kampen for demokrati og menneskerettigheder, helt afgørende i en strategi for fattigdomsbekæmpelse. Fagbevægelsen er her i kraft af sin karakter en både central og unik aktør og fagbevægelsens internationale

netværksorganisationer bliver efterhånden hørt og inddraget i en række konsultative processer.

Det er fagbevægelsen, der sammen med øvrige NGO'er deltager i civilsamfundets kamp for demokrati og fattigdomsbekæmpelse og presser på for gennemførelse af PRSP (Poverty Reduction Strategy Papers). Samtidig deltager fagbevægelsen i langt de fleste lande som partner i eksempelvis mindstelønskommissioner, som fastlægger den lovregulerede mindsteløn for alle sektorer.

Ulandssekretariatet støtter derfor fagbevægelsen i udviklingslandene ud fra de mange og stærke argumenter om, at faglige organisationer er vigtige for økonomisk og social udvikling. Det er et synspunkt, som også i stigende grad anerkendes af internationale økonomer. Såvel Verdensbanken som Den Internationale Valutafond (IMF) anerkender denne rolle. Det giver sig bl.a. udslag i, at der nu afholdes regelmæssige møder mellem den internationale fagbevægelse og ledelserne af Verdensbanken og IMF.

Mens fagbevægelsen tidligere sjældent blev konsulteret – og da ofte kun som en formalitet – sker det endvidere oftere og oftere, at Verdensbanken holder møder med fagbevægelsen i de enkelte lande, før de har de endelige forhandlinger med regeringen.

● DEN UFORMELLE SEKTOR

Begrebet "den uformelle sektor" dækker over mange forskellige grupper af fattige mennesker i udviklingslandene: lige fra gadebørn, tiggere, skopudsere og papirsamlere til små erhvervsdrivende, daglejere, sæsonarbejdere og arbejdsløse, m.fl.

Den uformelle sektor er et svagt begreb, der defineres ud fra det, det ikke er. Det bruges om alle de fattige mennesker, der af den ene eller anden grund ikke har nogen tilknytning til det egentlige formelle arbejdsmarked, det være sig det offentlige eller det private.

Der findes kun én løsning på problemerne med den uformelle sektor, og det er at formalisere den!

Fagbevægelsens og dermed Ulandssekretariatets primære målgruppe er organiserede arbejdere/lønmodtagere. Imidlertid befinder en meget stor del af arbejdsstyrken sig ikke inden for rammerne af det organiserede arbejdsmarked, men i den uformelle sektor – ofte under arbejds- og levevilkår, der er ekstremt dårlige. Samtidig repræsenterer den fortsatte "informalisering" af arbejdsmarkedet en voldsom udfordring for hele samfundet. Stadig større dele af befolkningen glider uden om skattebetaling og regulering inden for f.eks. de erhvervspolitiske, sociale og miljømæssige områder, og generelt kommer meget store befolkningsgrupper til at leve uden for den politiske indflydelse og det ansvar, som er tæt sammenkædet med strukturerne i den formelle sektor.

I de senere år har den internationale fagbevægelse – og Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) – taget denne udfordring op og arbejder målrettet på at forbedre forholdene for denne store gruppe.

I Afrika har Ulandssekretariatet i samarbejde med KAD og en række af vores partnere støttet udviklingen af konkrete metoder og redskaber, som fagbevægelsen kan anvende til at udvikle deres service over for potentielle medlemmer i den uformelle sektor. Det er et arbejde, som specielt gennem det sidste år er begyndt at vise konkrete resultater i form af en række

konkrete initiativer om f.eks. opkrævning af mere ensartede skatter og afgifter, lovforslag om udvidet adgang til sociale sikringsystemer etc. for forskellige grupper. Initiativer, som samtidig har betydet en øget medlemstilgang.

FORTALERVIRKSOMHED

Fortalervirksomhed er en integreret del af den måde, fagbevægelsen arbejder på. Fagforeninger er " fortalere " for medlemmernes – og ofte potentielle medlemmers – interesser, og netop på grund af, at de faglige organisationer er repræsenteret på stort set alle niveauer nationalt, regionalt og kontinentalt, er det en målsætning i alle projektstrategier at styrke den pågældende partnerorganisations evne til enten at være fortaler eller til at formidle en bedre fortalervirksomhed afhængig af de valgte projektyper. Det særlige er, at en styrket kapacitet på dette område bliver fulgt op af en øget kapacitet på adskillige niveauer, uden at den pågældende partnerorganisation nødvendigvis er til stede selv. Den internationale fagbevægelses kamp for sammenhænge mellem handelsaftaler og arbejdstagerrettigheder er et godt eksempel herpå. Klager over brud på arbejdstagerrettigheder, jf. ILO-konventioner, bliver fulgt til dørs i ILO, og hvis det pågældende land er omfattet af OECD- guidelinen også gennem TUAC (Trade Union Advisory Committee), vil det blive påtalt over for regeringen.

For at styrke de enkelte organisationers mulighed for også reelt at påtage sig denne fortalerrolle arbejder Ulandssekre-

tariatet med udgangspunkt i de konkrete projekter med at udvikle de enkelte partners strategier – ikke alene inden for den sektor eller det organisationsområde, hvor de har deres udgangspunkt, men også på det nationale og evt. regionale og internationale niveau.

For eksempel er det et af de primære mål, med Ulandssekretariatets samarbejde med CNUS i Den Dominikanske Republik, at udvikle deres kapacitet til gennem systematisk uddannelses- og kampagnearbejde at påvirke den nationale dagsorden på områder, som de faglige organisationer prioriterer. Det er et arbejde, som f.eks. meget konkret har påvirket udviklingen af den nye sociallovgivning i landet, og CNUS er blevet anerkendt partner i den sociale dialog, som både regeringen og Verdensbanken fører.

I slutningen af sidste år markerede fagbevægelsen for offentligt ansatte i Filippinerne, Public Services Labor Independent Confederation (PSLINK), sig ved effektivt at sætte korruption på dagsordenen. PSLINK beviste, at direktøren for Technical Education & Skills Development Authority (TESDA)* havde solgt certifikater til bagmændene af en prostitutionsring. Certifikaterne er nødvendige for at musikere og dansere kan få lov at arbejde i udlandet – netop for at forhindre filippinske kvinder i at blive eksporteret til prostitution.

Annie Enriquez Geron, der er generalsekretær i PSLINK, gik til offentligheden med beviser, der få uger senere resulterede i direktørens afgang.

Alliancer med andre organisationer i civilsamfundet bliver her af afgørende betydning for de faglige organisationers muligheder for at slå igennem i den offentlige debat. Ulandssekretariatet arbejder i stigende grad på at fremme vores projektpartners muligheder for at indgå i konkrete alliancer. Det gælder f.eks. i Zimbabwe, hvor ZCTU i meget udstrakt grad indgår i kampagner, som med udgangspunkt i de faglige rettigheder og arbejdsmiljøet handler om retten til demokratisk indflydelse i samfundet.

Endelig er det væsentligt at nævne, at muligheden for at udøve effektiv fortalervirksomhed for fagbevægelsen hænger meget tæt sammen med organisationens kapacitet og tilknytning til det internationale faglige netværk, hvor både fagsekretariaterne inden for hver deres brancheområder og Frie Faglige Internationale (FFI) har en meget væsentlig betydning for, at fagbevægelsen bliver hørt i såvel internationale som nationale sammenhænge.

● KAPACITETSOPBYGNING

Ulandssekretariatet bidrager i alle projekter på en eller anden måde til en opbygning af kapacitet i den eller de faglige organisationer, vi samarbejder med. Dette er ofte sket med udgangspunkt i den uddannelsesstrategi, der indgår som et af de helt centrale elementer i Ulandssekretariatets arbejde. Det er en strategi, som – på trods af navnet – bredt søger at udvikle samarbejdspartnerens såvel demokratiske, organisatoriske og

politiske kapacitet – med udgangspunkt i en systematisk uddannelsesindsats.

Ulandssekretariatet medvirker derfor ofte til processer, der kan fremme samarbejde mellem eller sammenslutning af parallelle faglige organisationer. Bangladesh Institute of Labour Studies (BILS) er et eksempel på dette. Gennem BILS gennemføres fælles aktiviteter, hvorved man styrker en fælles bevidsthed og tilgang over for arbejdsgivere og myndigheder i forbindelse med forskellige vigtige problemområder f.eks. arbejdsmiljø. Også i 2002 har man kunnet se klare fremskridt. I 2002 var der særlig fokus på kvindelige arbejderes rettigheder og på elimineringen af børnearbejde.

Som et andet eksempel kan det nævnes, at Ulandssekretariatet og Danmarks Lærerforening gennem en årrække har haft overvejelser om at støtte lærerne i Uganda i lighed med, hvad der er sket i først Kenya og siden Tanzania. Imidlertid var grundlaget ikke i orden, da der bl.a. var opstået to parallelle lærerorganisationer, der gensidigt hindrede, at der i henhold til ugandisk lov blev registreret en lærerorganisation med forhandlingsret. Ulandssekretariatet har i samarbejde med andre interesserede parter medvirket i en proces, der i november 2002 betød, at de to hidtidige organisationer blev sammensluttet til Uganda National Teachers Union (UNATU) med et potentiale på knapt 200.000 medlemmer.

Ulandssekretariatet har i fem år samarbejdet med Consejo Nacional de Unidad Sindical (CNUS), som er en sammenslutning af fire landsdækkende fagforbund, der tilsammen repræsenterer langt den største del af de organiserede arbejdere i Den Dominikanske Republik. I august i år samledes de mange forskellige forbund for landets landarbejdere for at slå sig sammen til én union. Et godt eksempel på, hvordan tålmodighed og vedholdenhed kombineret med den støtte, organisationen har fået fra Ulandssekretariatet, nu giver et konkret resultat. På tværs af ideologiske, politiske og historiske forskelligheder står den enkelte landarbejder langt stærkere i landet med en forenet fagbevægelse.

● FOLKELIG FORANKRING I DANMARK

Ulandssekretariatet er fagbevægelsens bistandsorganisation i Danmark, og lige meget hvordan man vender og drejer det begreb, så har fagbevægelsen en stærk folkelig forankring. Forankringen til de enkelte medlemmer sker gennem de enkelte forbund. I Ulandssekretariatets bestyrelse er LO og FTF samt de største forbund repræsenteret. Disse forbund har et samlet medlemstal på omkring 1.500.000. Som en serviceorganisation inden for fagbevægelsen har Ulandssekretariatet ingen individuelle medlemmer, men bygger sin forankring på de mange tilidsfolk og bistandsaktive medlemmer af de enkelte forbund. Organisatorisk betyder det, at Ulandssekretariatets dialog med fagbevægelsens medlemmer afhænger af det engagement, de enkelte forbund lægger i bistandsarbejdet. Dette engagement er generelt meget højt. Bl.a. har Ulandssekretariatet gennem undersøgelser vist, at de faglige organisationer årligt yder en selvstændig bistand på ca. 20-21 mio. kr. I dette beløb er ikke medregnet værdien af hverken frivilligt arbejde eller det organisatoriske apparat, som fagbevægelsen repræsenterer.

Gennem projektkomiteerne, der oprettes i tilknytning til de enkelte projekter, deltager repræsentanter fra de danske forbund som sparringspartnere for de faglige organisationer og projektpartnere. Samtidig har medlemmerne af projektkomiteerne en meget væsentlig rolle i forhold til formidlingen tilbage til såvel organisationer som medlemmer i Danmark.

● INFORMATION SARBEJDET

For yderligere at uddybe forbundenes tilknytning til sekretariatet og herigennem styrke en målrettet information og dialog om fagbevægelsens bistandsarbejde har Ulandssekretariatet i 2002 væsentligt udbygget informationsvirksomheden. Samarbejdet med fagbladene er blevet styrket, og der er f.eks. gennem en udstilling af bengalsk kunst og en indsamling for børnearbejdere i Bangladesh sat fokus på forskellige sider af et samfund, som Ulandssekretariatet gennem vores projektpartnere søger at påvirke.

Til støtte for informations- og oplysningsarbejdet blev der sidste år nedsat et oplysningsudvalg bestående af repræsentanter fra forbund og organisationer under LO og FTF. Tre møder er indtil videre afholdt, hvor nye tiltag og en formulering af en konkret strategi og målsætning er blevet diskuteret og formaliseret. Udvalget vil fremover mødes fire gange om året.

Fra oktober 2003 vil Ulandssekretariatet – som noget nyt – udgive et journalistisk magasin, der skal udkomme halvårligt. Det vil give os muligheden for at udvide vores målgruppe til at gælde fagligt aktive, faglige klubber og større arbejdspladser. Vi kan på den måde fortælle og informere om Ulandssekretariatets aktiviteter ved hjælp af baggrundshistorier, reportager fra den virkelighed, vi arbejder i, og korte notiser om nye og afsluttede aktiviteter. Det er vigtigt, at bladet får en dansk relevans og har et dansk afsæt. Derfor er politiske kommentarer og historier om dansk udviklingspolitik (på vores område) også vigtige. Det redaktionelle stof vil blive en blanding af egne producerede artikler, det bedste vedr. vores projekter produceret af fagbladene, perspektiverende artikler af én til to gæsteskrivere samt konkret information om, hvad der er sket, og hvad der vil ske, i forhold til aktiviteter. Artiklerne i bladene vil – efter relevans – lægges ud på vores web i de tre sprogversioner.

Indsamlingen til en sygeforsikring for de bengalske børnearbejdere under CLEP-projektet i Bangladesh har kørt, siden DR1 viste Små hænder – kan også skrive i december sidste år. Indtil videre har flere forbund og nogle få enkeltpersoner givet et pænt bidrag. Socialdemokraternes Jubilæumsfond har bidraget med 200.000 kroner. Indsamlingen fortsætter indtil december i år, hvor den tredje og sidste film om CLEP-projektet vises på DR1.

Ulandssekretariatets website er under konstant udbygning, og generelt har vi mange besøgende og god respons på brugbarhed og indhold. Vi lægger meget vægt på, at de mange oplysninger om projekter, samarbejdspartnere og kontakter opdateres så ofte som muligt. Desuden kommer der, med så hyppig

en frekvens som muligt, nye artikler og annonceringer af arrangementer på åbningssiden.

Herudover har Ulandssekretariatet fastholdt det meget positive samarbejde med Danmarks Radio (DR) omkring produktionen af en række TV-udsendelser, som sætter fokus på børns vilkår på arbejdsmarkedet. Det er et samarbejde, som udbygger Ulandssekretariatets mål om ikke alene at nå fagbevægelsens medlemmer gennem de faglige organisationer, men også at se dem som det, de er – det store flertal af den voksne danske befolkning.

Forankrings- og informationsstrategien er således blevet udbygget i 2002 og vil fortsat blive det i 2003 og 2004 gennem målrettede indsatser.

● AFRIKA

Den generelt meget svage økonomiske udvikling i Afrika er stadig den enkelte faktor, der mest afgørende begrænser fagbevægelsens aktiviteter og muligheder for at udvikle deres organisatoriske kapacitet. I to af de lande, hvor Ulandssekretariatet arbejder, er der en direkte negativ økonomisk vækst (Zimbabwe, Kenya) – mens der i de øvrige lande er en generelt positiv økonomisk udvikling. Udviklingen sker dog med et meget lavt udgangspunkt og helt overvejende inden for den uformelle sektor, hvor fagbevægelsen traditionelt ikke organiserer deres medlemmer.

I løbet af 2002 er det blevet stadig mere åbenbart for fagbevægelsen, at det er nødvendigt at tage denne udfordring op og forsøge at udvikle tilbud og redskaber, som kan afhjælpe de ofte meget dårlige arbejdsvilkår i den uformelle sektor – og dermed også tilføre nye medlemmer.

I samarbejde med KAD har Ulandssekretariatet gennem de sidste 3-4 år arbejdet med vores partnere i såvel Ghana som Mozambique omkring organisering af forskellige grupper inden for den uformelle sektor. Specielt i Ghana har det været det primære udviklingsområde for vores projektpartner ICU – og med relativ stor succes. Organisationen har fået tilført ca. 6000 nye medlemmer fra den uformelle sektor – hvoraf dog kun ca. halvdelen betaler et månedligt kontingent. ICU's primære rolle er dels at støtte selve organiseringen af de enkelte grupper (skræddere, frisører, barberere, batikfarvere, caterers og husassistenter), dels at fungere som fortalere for grupperne i forhold til at få forbedret deres skatteforhold, sociale sikring etc.

Politisk var det den fortsatte konflikt i Zimbabwe, og i mindre grad de fortsatte konflikter i Central- og Vestafrika, der mest direkte påvirkede projektimplementeringen. Specielt situationen i Zimbabwe bliver fulgt med stor og bekymret interesse i hele regionen. En ting er, hvordan en bæredygtig regering kan blive etableret i Zimbabwe – noget ganske andet visheden om, at en tilsvarende konflikt omkring fordelingen af jord ligger latent og lurar i flere af de øvrige lande i regionen.

Udbredelsen af HIV/AIDS har i 2002 også nået et punkt, hvor fagbevægelsen mere aktivt begynder at forholde sig til ikke alene spørgsmålet om forebyggelse og generel oplysning, men også til hvordan de mange problemer omkring tests, behandling af såvel medarbejdere som familiemedlemmer, uddannelse etc. kan indarbejdes i overenskomster og lokale aftaler. 2002 var også året, hvor det med fagbevægelsen som en drivende kraft lykkedes at presse den sydafrikanske regering til at ændre deres politik over for behandlingen af AIDS. HIV/AIDS er gennem 2002 blevet praktisk indarbejdet i mange af de projekter, Ulandssekretariatet støtter i regionen. Det gælder såvel lærerprojekterne i Østafrika som de bilaterale projekter i det sydlige Afrika.

Vil du læse mere om Ulandssekretariatets projekter i Afrika, kan du gå på vores hjemmeside www.ulandssekretariatet.dk

● ASIEN

Implementeringen af projekterne i Asien blev i 2002 påvirket af "krigen mod terror", der kulminerede i "befrielsen" af Afghanistan. Konkret kom det til udtryk ved, at det blev mere besværligt at rejse. Visum-procedurerne er skærpede, og rejsetiden forlænget, særligt for mennesker, der kommer fra et udviklingsland. Samtidigt kom der et politisk fokus på sikkerhedsspørgsmål, der stjal opmærksomhed fra arbejdsmarkedsspørgsmål, og som samtidig har stoppet diskussionen af menneskerettigheder, herunder faglige rettigheder. I Bangladesh, for eksempel, blev militæret sat ind for at "bekæmpe kriminaliteten". I

løbet af et par måneder blev flere tusinde mennesker indfanget og interneret på et stadion uden rettergang eller mulighed for at tale med en sagfører. Militæret blev i begyndelsen af 2003 lokket tilbage i barakkerne med løfte om, at der ikke kunne rejses tiltale mod soldater og officerer for de mange tilfælde af mord og vold, der forekom i perioden. Alt sammen forløb stort set uden, at verdenspressen beskæftigede sig med det.

De love om internering af terrormistænkte, som blev indført i Vesten, ligner til forveksling Malaysias ISA (Internal Security Act), der tillader internering på ubestemt tid af enhver, som myndighederne vurderer udgør en sikkerhedsrisiko. Det internationale pres på Malaysia for at få fjernet ISA er da også forsvundet, og Dr. Mahathir (Malaysias præsident) hoverer. 2002 var ikke et godt år for menneskerettighederne.

Dette, kombineret med det forhold, at Kina for alvor trådte i karakter som "verdens fabriksgulv" og dermed udgør en meget håndfast udfordring for de fattigste og relativt små udviklingslande på løn og arbejdsvilkår, har alt i alt indsnævret det vindue af muligheder, som fagbevægelsen opererer i.

Vil du læse mere om Ulandssekretariatets projekter i Asien, kan du gå på vores hjemmeside www.ulandssekretariatet.dk

● LATINAMERIKA

Regionen har generelt været præget af en økonomisk afmatning og lave vækstrater, først og fremmest som en følge af den afdæmpede vækst i USA's økonomi. Det nordamerikanske marked udgør for de fleste af landene mere end 50% af eksportmarkedet, og pengeoverførsler fra familier i USA til pårørende i Centralamerika er på størrelse med værdien af eksporten, hvis ikke større. Så en afmatning i denne økonomi og dette forbrug har vide konsekvenser for regionen. Yderligere har den spirende turistsektor ikke rettet sig op oven på krisen og nedgangen, som indtrådte efter den 11. september 2001.

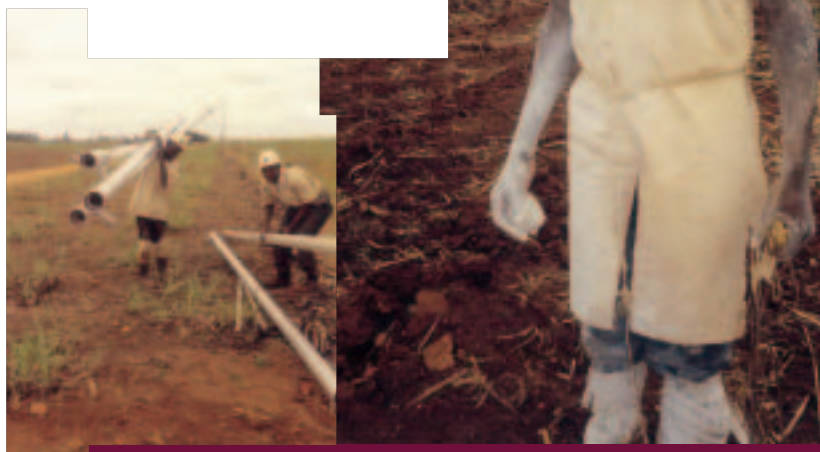
Der er fortsat tale om skrøbelige demokratier, som især med hensyn til overholdelse af lovgivning og gennemførelse i praksis halter utroligt bagud. I de fleste af landene er korruption udbredt, og respekten for demokratiske rettigheder, lovgivning og domstole til beskyttelse af de svages rettigheder er stort set fraværende. Værst forholder det sig i Guatemala, hvor der i løbet af 2002 dukkede flere og flere tegn op på en genaktivisering af de tidligere så berygtede militærkommandoer. Arbejdstagerrettigheder bliver overtrådt eller lejlighedsvist tilsidesat, og som helhed er der konstante angreb på retten til at danne fagforeninger og deres ret til at indgå kollektive overenskomster.

Politisk befinder de fleste regeringer sig i et vakuum mellem på den ene side at være forpligtet på gennemførelse af programmer aftalt i det internationale donormiljø med Verdensbanken i spidsen og på den anden side de respektive oligarkiers (politisk dominerende familier og interesser) manglende lyst og interesse til at ændre på ret meget af den bestående fordeling af velfærd (det mest ulige kontinent på kloden). Groft sagt er resultatet, at landene karakteriseres ved, at regeringerne netop ikke regerer landet og ikke gennemfører strategiske programmer for stimulering af vækstsektorer, fattigdomsbekæmpelse og demokratiudvikling. Gennemførelsen af en traditionel privatisering af bank- og telekommunikationssektoren er det eneste program, som har været gennemført i landene, og de umiddelbare følger har været stigende priser på ydelserne og at arbejdsløsheden er steget.

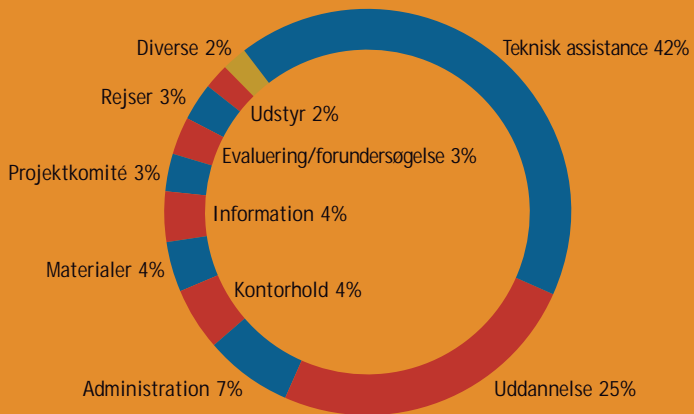
Men på trods af denne laden stå til finder der en stadig stigende globalisering sted, og regionen opfattes i stigende grad som et fælles marked og potentielt vækstområde. Handelsaftaler indgås, og forude i december 2003 venter, at regionen bliver indlemmet i det større frihandelsområde fra Canada i nord og til Panama i syd (CAFTA) og i december 2005 til Chile i syd (FTAA). De grundlæggende strukturproblemer i økonomierne som i arbejdsmarkedet kræver således i høj grad regionale løsninger og politikker.

Fagbevægelsen i Centralamerika er i stigende grad klar over hvilke udfordringer den står over for – nationalt og regionalt. Generelt står den styrket i sin kapacitet til at varetage de enkelte medlemmers interesser, men også til at udvikle sig som demokratiske institutioner. Det er i dette perspektiv Ulandssekretariatets projektsamarbejde skal ses.

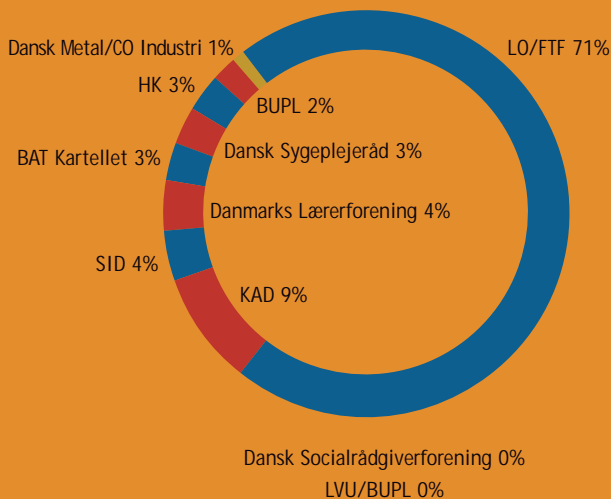
Vil du læse mere om Ulandssekretariatets projekter i Latinamerika, kan du gå på vores hjemmeside www.ulandssekretariatet.dk

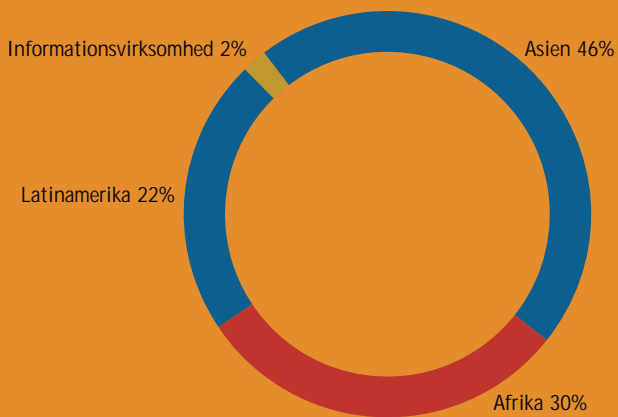
Anvendelse af projektmidler i 2002

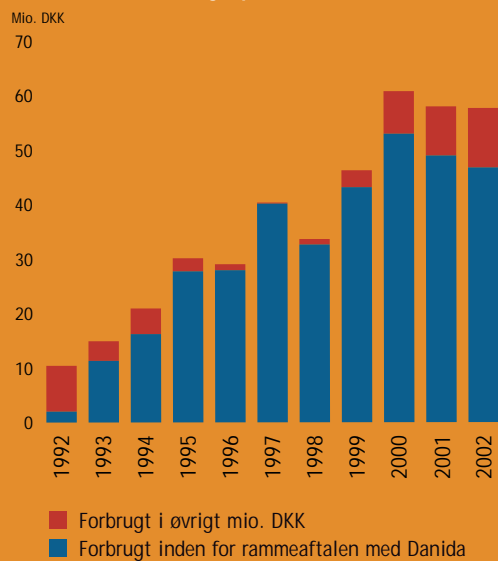
Danske samarbejdspartnere i 2002

Projektvolumen i 2002 fordelt på verdensdele

Samlet forbrug i perioden 1992-2002

Ulandssekretariatet LO/FTF Council

